

روند قیمت‌ها در سال ۱۳۸۲

حسین باز محمدی - مهران معنوی*

رئیس دایره مالی و محقق اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

چکیده

ثبات قیمت‌ها، رشد پایدار اقتصادی و توزیع عادلانه درآمد از اهداف کلان اقتصادی قلمداد می‌شوند. ثبات قیمت‌ها به دلیل اثرات مخرب تورم، به عنوان یکی از اهداف سیاست کلان اقتصادی بیشتر مورد تاکید اقتصاددانان است. از جمله آثار مخرب تورم توزیع ناعادلانه درآمد به نفع صاحبان سرمایه و به زیان مزد و حقوق‌بگیران ثابت، افزایش نااطمینانی و بی‌ثباتی در اقتصاد کلان و در نتیجه کوتاه‌تر شدن افق زمانی تصمیم‌گیری و کاهش سرمایه‌گذاری بلندمدت و عوامل دیگر می‌باشد.

روند قیمت‌ها در اقتصاد ایران بویژه طی سال‌های اخیر، نشان از پایداری نرخ تورم در سطح تورم ساختاری دارد. به عبارت دیگر، اگرچه در سطوح بالاتر از سطح تورم ساختاری، رشد نقدینگی در دوره جاری عامل عمده تورم در اقتصاد کشور تلقی می‌شود، لیکن تقلیل تورم به سطوح پایین‌تر از تورم مذکور با تمسک به ابزارهای سیاست پولی در کوتاه مدت

* نویسندگان بر خود لازم می‌دانند که از کمک‌های فکری ارزشمند جناب آقای دکتر فرهاد نیلی و دیگر همکاران محترم دایره مالی اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی تشکر نمایند.

مقدور نیست. شواهد بیانگر آن است که بخش قابل توجهی از تورم $۱۵/۶$ درصدی قیمت‌ها در سال ۱۳۸۲ ریشه در تنگنای ساختاری اقتصاد کشور، نظیر اتکای شدید منابع بودجه دولت به عواید نفت، سهم بالای هزینه عوامل تولید خارجی^۱ (FRC) در قیمت تمام شده محصولات داخلی، کسش قیمتی پایین منحنی عرضه محصولات، انتظارات تورمی جامعه، نقدینگی انباشته در اقتصاد که به تناوب موجب تقاضای سفته‌بازی بالایی برای انواع دارایی‌های حقیقی و مالی می‌گردد، ضعف عملکرد دستگاه‌های نظارتی و اجرایی و بالاخره نبود دیدگاه آینده‌نگرانه به تورم خصوصاً در عقد قراردادها دارد.

مقدمه

متوسط شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمده‌فروشی و تولیدکننده در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال ۱۳۸۱ به ترتیب $۱۵/۶$ ، $۱۰/۱$ و $۱۵/۶$ درصد رشد داشتند. ارقام سال قبل به ترتیب $۱۵/۸$ ، $۹/۶$ و $۱۳/۵$ درصد بود. افزایش متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی طی سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل عمدتاً به واسطه افزایش شاخص بهای دو گروه اصلی "مسکن، سوخت و روشنایی" و "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" بود. به طوری که این دو گروه اصلی به ترتیب $۳۷/۵$ و $۳۳/۳$ درصد از تغییرات شاخص مذکور را به خود اختصاص دادند.

بررسی ارتباط متقابل شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمده‌فروشی و تولیدکننده حاکی از همبستگی بالای بین تحولات شاخص‌های مذکور طی زمان است.

1- Foreign Resource Cost (FRC).

انتظار می رود هر گونه فشار برهزینه های تولید کالاها و خدمات ، از طریق گروه کالایی شاخص بهای تولیدکننده به شاخص بهای عمده فروشی و در ادامه یا به صورت مستقیم به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی منتقل شود. افزایش قیمت تمام شده خدمات نیز به طور مستقیم به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی انتقال می یابد. از طرف دیگر افزایش شاخص بهای کالاهای وارداتی با توجه به وزن کالاهای وارداتی مصرفی و واسطه ای و سرمایه ای در واردات ، از شاخص بهای عمده فروشی به شاخص های بهای کالاها و خدمات مصرفی و تولیدکننده سرایت می کند. این تکانه های ناشی از فشار تقاضا، به تناسب بین نوسانات شاخص های قیمت توزیع می شود و اثرات متقابل بعدی شاخص ها بر یکدیگر را به دنبال دارد. وقفه های زمانی انتقال نوسانات شاخص های قیمت بر یکدیگر، موجب پویایی های تورم در اقتصاد شده و تعبیر دیگری از چرخه دستمزد- قیمت و چرخه فشار هزینه- فشار تقاضا است. در این نوشتار ضمن بررسی تحولات شاخص های قیمت در سال ۱۳۸۲ ، کنترل اداری قیمت ها و اثرات آن بر نرخ تورم ، تحولات قیمت های نسبی و تحولات بازار دارایی ها به اجمال مرور می شود.

۱- تحولات شاخص های قیمت در سال ۱۳۸۲

الف : شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل ۱۵/۶ درصد افزایش یافت. بررسی شاخص بهای مصرف کننده به تفکیک گروه های اختصاصی نشان می دهد که طی سال مذکور ، شاخص بهای "کالا" با برخورداری از رشدی برابر ۱۲/۷ درصد

نسبت به سال قبل و ضریب اهمیت نسبی ۶۰/۹۳ درصد، معادل ۴۴/۱ درصد از افزایش شاخص بهای کل را به خود اختصاص داد.

در میان گروه‌های اصلی تشکیل دهنده شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، متوسط شاخص بهای "مسکن، سوخت و روشنایی" با رشدی معادل ۱۸/۵ درصد نسبت به سال قبل و با توجه به وزن قابل توجه در تشکیل شاخص کل، سهمی معادل ۳۷/۵ درصد در رشد شاخص کل داشت. در بین اجزای تشکیل دهنده این شاخص، افزایش شاخص بهای گروه "مسکن" که متشکل از شاخص کرایه‌خانه‌های مسکونی اجاره‌ای، ارزش اجاره‌ای خانه‌های مسکونی شخصی و خدمات ساختمانی است به میزان ۱۸/۹ درصد نسبت به سال قبل قابل توجه می‌باشد. در این دوره شاخص بهای "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" نسبت به سال قبل به میزان ۱۵/۴ درصد افزایش یافت. رشد ۱۷/۲ درصدی شاخص بهای "گوشت قرمز، مرغ و ماهی" در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل، نسبت به بقیه گروه‌های فرعی در شاخص گروه "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" در دوره مورد بررسی قابل ملاحظه بود. شاخص بهای "میوه‌ها و سبزی‌ها" در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل به میزان ۱۹/۰ درصد افزایش یافت. نرخ رشد این شاخص در سال ۱۳۸۱ به میزان ۱۷/۶ درصد بود. (جدول پیوست شماره ۱ و نمودار پیوست شماره ۱).

بررسی تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور به تفکیک استان‌های مختلف نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۲ استان‌های ایلام، کردستان و سمنان به ترتیب با نرخ تورم ۲۳/۱، ۲۲/۱ و ۱۸/۸ درصد از بیشترین نرخ تورم و استان‌های

سیستان و بلوچستان ، گلستان و قم به ترتیب با ۱۱/۷ ، ۱۲/۵ و ۱۳/۱ درصد از کمترین نرخ تورم برخوردار بوده اند.

در این سال نرخ تورم در استان تهران ۱۴/۸ درصد بود که کمتر از نرخ تورم کل مناطق شهری کشور بود، لیکن از آنجا که استان تهران به لحاظ جمعیت و سهم از هزینه کل خانوارهای شهری دارای سهم قابل ملاحظه ای به میزان ۳۴/۹۲ درصد در تشکیل شاخص کل می باشد ، افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در این استان موجب ۵/۴ واحد درصد افزایش در شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری کشور گردید و به تنهایی سهمی معادل ۳۴/۳ درصد از افزایش شاخص کل را داشت. استانهای اصفهان و خراسان به ترتیب با سهمی معادل ۸/۰ درصد و ۷/۲ درصد در رتبه های بعدی تاثیرگذاری بر افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور قرار داشتند.

تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در استانهای منتخب

(درصد)

ضریب اهمیت	اسفند ۸۲ نسبت به اسفند ماه ۱۳۸۱	اسفند نسبت به ماه قبل	متوسط سال ۸۲ نسبت به سال قبل
استان تهران	۱۳۳ (۳۴/۴)	۱/۱ (۲۳/۶)	۱۴/۸ (۳۴/۳)
استان اصفهان	۸/۱۳ (۸/۳)	۲/۵ (۱۲/۴)	۱۵/۹ (۸/۰)
استان خراسان	۷/۶۲ (۷/۰)	۱/۵ (۶/۷)	۱۵/۰ (۷/۲)
کل کشور	۱۰۰/۰۰ (۱۳/۹)	۱/۶	۱۵/۶

توضیح: ارقام داخل پرانتز سهم استان در رشد شاخص کل کشور می باشد.

ب- شاخص بهای عمده فروشی کالاها

طی سال ۱۳۸۲ متوسط شاخص بهای عمده فروشی کالاها نسبت به سال قبل رشدی به میزان ۱۰/۱ درصد داشت (در مقابل ۹/۶ درصد افزایش در سال قبل). بررسی گروه‌های عمده تشکیل دهنده این شاخص نشان می‌دهد که متوسط شاخص بهای "کالاهای تولید و مصرف شده در کشور" با برخورداری از رشدی به میزان ۱۱/۶ درصد به علت دارا بودن بالاترین ضریب اهمیت نسبی (۷۱/۷۵ درصد) حدود ۸۵/۴ درصد از افزایش شاخص بهای کل را به خود اختصاص داد. در دوره مورد بررسی، شاخص بهای "کالاهای وارداتی" به میزان ۴/۸ درصد و شاخص بهای "کالاهای صادراتی" به میزان ۹/۵ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته‌است. نرخ رشد گروه‌های عمده شاخص کل در سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۱۱/۱، ۴/۲ و ۱۰/۳ درصد بود (نمودار پیوست شماره ۱).

در سال ۱۳۸۲ متوسط شاخص همه‌ی گروه‌های اصلی تشکیل دهنده شاخص بهای عمده فروشی کالاها نسبت به سال قبل افزایش داشته است. در این سال شاخص بهای "مواد خوراکی" با برخورداری از نرخ رشدی به میزان ۱۲/۶ درصد نسبت به سال قبل (در مقایسه با ۱۳/۳ درصد رشد در سال قبل) بیشترین تاثیر را در افزایش شاخص کل به میزان ۵/۰ واحد درصد داشت. شاخص بهای "سوختهای معدنی و فرآورده‌های آن" نیز عمدتاً به دلیل افزایش ۲۰ تا ۳۰ درصدی قیمت چهار فرآورده اصلی نفتی شامل بنزین، نفت سفید، نفت کوره و نفت گاز، از بالاترین نرخ رشد در بین گروه‌های اصلی تشکیل دهنده شاخص کل برخوردار بود (به میزان ۲۰/۹ درصد)، لیکن به دلیل پایین بودن ضریب اهمیت نسبی، تنها

موجب ۱۰٪ واحد درصد افزایش در رشد شاخص کل گردید. شاخص بهای "مصنوعات بر حسب مواد اولیه" با برخورداری از نرخ رشدی به میزان ۱۰/۶ درصد و ضریب اهمیت نسبی ۲۶/۹۳ درصد موجب افزایش شاخص بهای عمده فروشی کالاها طی سال ۱۳۸۲ به میزان ۲/۵ واحد درصد گردید (جدول پیوست شماره ۲).

در پایان سال ۱۳۸۲ قیمت اکثر محصولات فلزی ساختمانی افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت که حاکی از اختلال در مکانیزم عرضه و تقاضا و نقش تاثیرپذیری محصولات فولادی از بازار جهانی و افزایش تقاضا و کاهش عرضه می‌باشد. به عبارت دیگر افزایش قیمت‌های جهانی، انتظارات تورمی را در بخش محصولات فلزی شکل داده است که علاوه بر کاهش تمایل واردکنندگان، موجب افزایش تقاضا و سوء استفاده واسطه‌ها و سوداگران و تعویق عرضه محصولات فلزی توسط تولیدکنندگان و توزیع‌کننده‌ها شده است.^۱

ج - شاخص بهای تولیدکننده

طی سال ۱۳۸۲ متوسط شاخص بهای تولیدکننده نسبت به سال قبل رشدی برابر ۱۵/۶ درصد داشت. (در مقابل ۱۳/۵ درصد افزایش در دوره مشابه سال قبل). بررسی گروه‌های اختصاصی تشکیل دهنده این شاخص نشان می‌دهد که شاخص بهای "خدمات" با برخورداری از رشدی به میزان ۲۲/۲ درصد نسبت به سال قبل به تنهایی ۴۵/۱ درصد از افزایش شاخص بهای کل را سبب گردید. رشد مزبور عمدتاً به دلیل رشد شاخص بهای گروه

۱ - گزارش ماهیانه "متوسط قیمت خرده‌فروشی اقلام مشمول سید حمایت و کالاهای اساسی و مورد نیاز عمومی در سطح شهر تهران" وزارت بازرگانی، اسفند ماه ۱۳۸۲.

“مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب” و “حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات” بود که به ترتیب از افزایشی به میزان ۱۹/۱ و ۱۹/۶ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل برخوردار بودند. شاخص بهای واسطه‌گریهای مالی با ۶۱/۵ درصد رشد، بالاترین نرخ رشد در بین گروه‌های اصلی نسبت به سال قبل را داشت که دلیل آن افزایش شاخص کل قیمت در بورس اوراق بهادار تهران و افزایش قیمت خدمات بیمه‌ای (حق بیمه شخص ثالث) بوده است (جدول پیوست شماره ۳ و نمودار پیوست شماره ۱).

د- شاخص بهای کالاهای صادراتی^۱

متوسط شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل ۱۱/۷ درصد افزایش داشت (این شاخص در سال قبل به میزان ۵/۷ درصد افزایش یافته بود). در بین گروه‌های تشکیل دهنده این شاخص، شاخص گروه “محصولات حیوانی” و “فلزات معمولی و مصنوعات آنها” به ترتیب از بالاترین نرخ رشد به میزان ۲۸/۶ درصد و ۲۷/۵ درصد و شاخص بهای گروه‌های “محصولات نباتی” و “دستگاه‌های اپتیک، دقت‌سنجی و

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۱- از تیرماه ۱۳۷۹ محاسبه شاخص بهای کالاهای صادراتی بصورت شاخص جداگانه و برپایه سال ۱۳۷۶ آغاز گردید. پیش از این شاخص مذکور بعنوان یکی از گروه‌های عمده شاخص بهای عمده فروشی کالاها در ایران محاسبه می‌گردید. در تجدید نظر سال ۱۳۷۹ تعداد کالاهای مشمول شاخص بهای کالاهای صادراتی از ۲۰ قلم کالا به ۸۶ قلم کالا افزایش یافته و در هفده گروه اصلی طبقه‌بندی شده‌اند. منابع اطلاعاتی در این شاخص، صادرکنندگان می‌باشند که در هر ماه چنانچه از کالاهای مشمول بررسی در شاخص، صادرات داشته باشند قیمت ارزی (بر مبنای F.O.B) اخذ می‌شود سپس در میانگین نرخ ارز در ماه مورد گزارش ضرب گردیده و نسبت به ماه قبل درصد تغییر گرفته می‌شود. تغییرات این شاخص مجموعه‌ای از تغییرات قیمت ارزی و تغییرات نرخ ارز می‌باشد. شایان ذکر است که تا پایان سال ۱۳۸۰ در این شاخص از نرخ ارز واریزنامه‌ای استفاده می‌شد ولی از ابتدای سال ۱۳۸۱ و با تک نرخی شدن ارز، از نرخ ارز روزانه اعلام شده توسط بانک ملی ایران استفاده می‌گردد.

پزشکی^۱ به ترتیب از کاهشی به میزان ۲/۳ درصد و ۰/۳ درصد برخوردار بود (جدول پیوست شماره ۴).

ه - تحلیل ارتباط متقابل شاخص‌های قیمت

بررسی ارتباط متقابل شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمده فروشی و تولیدکننده حاکی از همبستگی بالای بین تغییرات شاخص‌های مذکور طی زمان است. انتظار می‌رود افزایش شاخص بهای تولیدکننده در ابتدا به شاخص بهای عمده فروشی و سپس به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی منتقل شود.^۱ افزایش قیمت تمام شده خدمات نیز به‌طور مستقیم از شاخص بهای تولیدکننده به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی انتقال می‌یابد. همچنین افزایش شاخص بهای کالاهای وارداتی با توجه به وزن کالاهای وارداتی مصرفی و واسطه‌ای و سرمایه‌ای در واردات، از شاخص بهای عمده فروشی به شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی و تولیدکننده سرایت می‌کند. این تکانه‌های ناشی از فشار تقاضا، به تناسب بین نوسانات شاخص‌های قیمت توزیع می‌شود و اثرات متقابل بعدی شاخص‌ها بر یکدیگر را به‌دنبال دارد. وقفه‌های زمانی انتقال نوسانات شاخص‌های قیمت بر یکدیگر، موجب پویایی‌های تورم در اقتصاد شده و تعبیر دیگری از چرخه دستمزد- قیمت و چرخه فشار هزینه- فشار تقاضا است.

۱- در مورد کالاهایی که به‌طور مستقیم از تولید به مصرف می‌رسند، افزایش قیمت تمام شده تولیدکننده به‌طور مستقیم به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی انتقال می‌یابد.

تغییرات متوسط شاخص بهای مصرف کننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل نشان می‌دهد که روند نزولی این نرخ که از نیمه دوم سال ۱۳۷۹ آغاز شده و تا پایان سال ۱۳۸۰ با نوسانات اندکی ادامه داشت، از ابتدای سال ۱۳۸۱ روند صعودی به خودگرفته و این روند تا پایان مرداد ماه سال ۱۳۸۲ ادامه داشته است. شاخص مذکور از مرداد ماه سال جاری روندی کاهنده داشته و در پایان سال ۱۳۸۲ به حداقل میزان خود در این سال (۱۵/۶ درصد) رسید.

تغییرات متوسط شاخص بهای عمده فروشی کالاها در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز نشان می‌دهد شاخص مذکور که در طول سال ۱۳۸۱ و تا پایان آذر ماه سال ۱۳۸۲ روند افزایشی داشت، در ماه‌های پایانی سال روند کاهشی داشته است. همچنین تغییرات شاخص بهای تولیدکننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل تغییراتی مانند شاخص بهای عمده فروشی کالاها داشت به این معنی که روند افزایشی آن که از ابتدای سال ۱۳۸۱ شروع شده بود تا پایان آذرماه ۱۳۸۲ ادامه داشت و در ماه‌های دی، بهمن و اسفند سال مورد بررسی روند نزولی ملایمی را طی کرده است.

ماتریس ضرایب همبستگی تغییرات سه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمده‌فروشی و تولیدکننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال گذشته و نمودار پیوست شماره (۲) حاکی از همبستگی بالای بین تغییرات شاخص‌های مذکور طی دوره ۸۲-۱۳۷۹ است. براساس ماتریس مذکور، ضریب همبستگی بین تغییرات

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی وعمده‌فروشی در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل در دوره مذکور در حدود ۶۳٫۶ درصد، بین تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و تولیدکننده در حدود ۷۱٫۶ درصد و بین تغییرات دوشاخص بهای عمده‌فروشی و تولیدکننده در حدود ۹۸٫۲ درصد بوده است.

درصد تغییرات متوسط شاخص های قیمت در دوازده ماهه منتهی به ماه (نسبت به مدت مشابه سال قبل)

(۱۳۷۶=۱۰۰)

	شاخص بهای		شاخص بهای		شاخص بهای کالاها.		
	تولید کننده	شاخص بهای	عمده فروشی کالاها	شاخص بهای	و خدمات مصرفی	شاخص بهای	
	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	
فروردین	۱۳/۷	۱۰/۹	۱۰/۰	۵/۱	۱۶/۳	۱۱/۴	
اردیبهشت	۱۴/۰	۱۰/۹	۱۰/۲	۵/۱	۱۶/۵	۱۱/۶	
خرداد	۱۴/۴	۱۱/۰	۱۰/۴	۵/۶	۱۶/۵	۱۲/۱	
تیر	۱۴/۷	۱۱/۱	۱۰/۵	۶/۰	۱۶/۵	۱۲/۴	
مرداد	۱۵/۱	۱۱/۲	۱۰/۶	۶/۴	۱۶/۷	۱۲/۶	
شهریور	۱۵/۳	۱۱/۵	۱۰/۶	۶/۸	۱۶/۶	۱۳/۰	
مهر	۱۵/۶	۱۱/۶	۱۰/۶	۷/۲	۱۶/۶	۱۳/۴	
آبان	۱۵/۸	۱۱/۹	۱۰/۶	۷/۷	۱۶/۵	۱۳/۹	
آذر	۱۵/۹	۱۲/۲	۱۰/۶	۸/۲	۱۶/۴	۱۴/۴	
دی	۱۵/۸	۱۲/۶	۱۰/۵	۸/۷	۱۶/۳	۱۴/۸	
بهمن	۱۵/۷	۱۳/۰	۱۰/۳	۹/۱	۱۵/۹	۱۵/۳	
اسفند	۱۵/۶	۱۳/۵	۱۰/۱	۹/۶	۱۵/۶	۱۵/۸	

ماتریس ضرایب همبستگی تغییرات سه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی،

عمده فروشی و تولیدکننده در دوره زمانی ۸۲-۱۳۷۹

تغییرات شاخص بهای	تغییرات شاخص بهای	تغییرات شاخص بهای	
تولیدکننده	عمده فروشی	مصرف کننده	
۰/۷۱۶	۰/۶۳۶	۱/۰۰۰	تغییرات شاخص بهای مصرف کننده
۰/۹۸۲	۱/۰۰۰	۰/۶۳۶	تغییرات شاخص بهای عمده فروشی
۱/۰۰۰	۰/۹۸۲	۰/۷۱۶	تغییرات شاخص بهای تولیدکننده

۲- کنترل اداری قیمت ها

اعمال سیاست تعیین قیمت و دستمزد از طریق توسل به مکانیزم‌های دستوری از جمله سیاست‌هایی است که دولت طی دهه‌های اخیر از یک سو با هدف کنترل تورم و از سوی دیگر با هدف حفظ قدرت خرید صاحبان درآمدهای ثابت اتخاذ کرده است. اعمال این سیاست‌ها از ابتدای سال ۱۳۸۲ با تشکیل ستاد "کنترل و بررسی قیمت‌ها" در زمینه کنترل افزایش قیمت کالاهای موجود در سبد حمایتی تا حدودی موثر بود لیکن چالش ادامه سیاست‌های کنترل اداری قیمت‌ها و جبران زیان دستگاه‌ها و بنگاه‌های مباشر و تولیدی موضوع پیچیده‌ای است و بهتر آنست که این چالش به سود آزادی عمل دستگاه‌ها، تاکید بر افزایش بهره‌وری عوامل تولید و عدم مداخله دولت از یک سو و با نظر به سیاست‌های محتاطانه و غیرتورمی مالی دولت از سوی دیگر، مدیریت شود.

در طول سال ۱۳۸۲ قیمت ۶۲ قلم کالا و خدمت به صورت اداری افزایش یافت (جداول پیوست شماره ۵ و ۶). گرچه ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها در جلسه مورخ

۱۳۸۲/۴/۸ خود ضمن بررسی مجدد قیمت کالاهای اساسی، کاهش قیمت برخی از این کالاها را تصویب نمود^۱، با این حال بررسیهای صورت گرفته حاکی است که اثر مستقیم افزایش اداری قیمت کالاها و خدمات مذکور بر رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (نرخ تورم) به میزان ۲ تا ۳ واحد درصد بوده است.^۲

کنترل اداری دولت بر روند قیمت‌ها سیاست پایداری تلقی نمی‌شود، زیرا ادامه این سیاست روند قیمت‌های نسبی کالاها و خدمات را دچار اختلال خواهد نمود. از طرف دیگر فشار نقدینگی در چند سال اخیر قیمت برخی از دارایی‌ها را به شدت افزایش داده و از این بابت تناسب قیمت کالاها و خدمات و دارایی‌های مذکور مخدوش گردیده است. به احتمال قوی به هم‌ریختگی این تناسبات از طریق آثار ترازنامه‌ای و اثر قیمت خدمات دارایی‌ها، نظیر اجاره مسکن، پی‌آمدهای تورمی در پی دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۱- در تاریخ هشتم مرداد ماه سال ۱۳۸۲ قانون جلوگیری از افزایش قیمت‌ها تا پایان برنامه سوم توسعه در اجرای سیاست‌های کنترل تورم و به منظور گسترش رفاه عمومی و جلوگیری از افزایش قیمت کالاها و خدمات دولتی به تأیید شورای نگهبان رسید. در این قانون مقرر شده است که: کلیه افزایش نرخ خدمات و کالاها و خدمات دولتی خارج از ضوابط قانون برنامه سوم لغو شود و بر ضرورت تأمین کالاهای اساسی در حد سال ۱۳۸۱ تأکید گردیده و دولت موظف شده است ۱۰ درصد اعتبارات هزینه‌ای مجلس، نهاد ریاست جمهوری و ستاد قوه قضاییه و تا ۵ درصد از اعتبارات هزینه‌ای هریک از دستگاه‌های اجرایی کشور را که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند کسر و به ردیف یارانه کالاها و خدمات اساسی اضافه کند.

۲- کالاهای مشمول افزایش اداری قیمت در سال ۱۳۸۲ (جدول پیوست ۵ و ۶) به دو گروه تقسیم گردیده است: اقلامی که مشمول سبد CPI می‌باشد و اقلامی که مشمول سبد PPI هستند. براساس برآوردهای اداره تحقیقات و مطالعات آماری، کل اثر تورمی ناشی از افزایش اقلام مذکور، ۲/۱ واحد درصد بوده است.

۳- تحولات قیمت های نسبی

بررسی هایی که در سطح اقتصاد خرد با استفاده از روند شاخص های نسبی قیمت ها صورت گرفته حاکی از تغییر ونوسان ناهمگون اجزای شاخص و شرایط محیط فعالیت صنایع وابسته به تولید کالاها و خدمات گروه های اصلی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی می باشد. نمودار پیوست شماره (۳) روند شاخص قیمت های نسبی گروه های اصلی شاخص مزبور از فروردین ماه سال ۱۳۸۰ تا اسفندماه ۱۳۸۲ را نمایش می دهد. شاخص قیمت های نسبی از تقسیم شاخص قیمت هر یک از گروه های اصلی بر شاخص کل به دست آمده است. همانگونه که ملاحظه می شود شاخص نسبی گروه های "درمان و بهداشت" و "مسکن، سوخت و روشنایی" در سطح بالاتری از عدد یک قرار داشته است و شاخص نسبی گروه های "پوشاک"، "اثاث و کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه" و "حمل و نقل و ارتباطات" از یک کمتر بوده است. بنابراین در دوره زمانی مذکور، تغییر قیمت های نسبی همواره به نفع گروه های "بهداشت و درمان" و "مسکن، سوخت و روشنایی" و به زیان گروه های "پوشاک"، "اثاث، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه" و "حمل و نقل و ارتباطات" بوده است. نکته قابل ذکر دیگر در مورد شاخص قیمت های نسبی گروه های اصلی تشکیل دهنده شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، تغییر موقعیت نسبی این گروه ها است. شاخص نسبی گروه های "خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات" و "تفریح، تحصیل و مطالعه" بیشترین نوسان پیرامون عدد واحد را دارند. به طور مشخص گروه "تفریح، تحصیل و مطالعه"

در فصل سوم هر سال به عدد واحد نزدیک شده یا فراتر از آن می‌رود و سپس کاهش می‌یابد. نوسانات این شاخص به‌طور مشخص مربوط به فصل اول سال تحصیلی است.

بحث مربوط به قیمت‌های نسبی و تورم و اهمیت روند این شاخص‌ها در فرآیند تخصیص منابع مالی و سرمایه‌گذاری در نظام اقتصادی مبتنی بر بازارهای رقابتی از مهمترین مباحث اقتصادی محسوب می‌شود. موضوع قیمت‌های نسبی و علامت‌دهی آنها در نظام تخصیص منابع و سرمایه‌گذاری نه فقط در عرصه فعالیت‌های اقتصادی معطوف به تولید کالاها و خدمات اهمیت دارد، بلکه فراتر از آن، بحث قیمت‌های نسبی به عرصه‌های اجتماعی نظیر شیوه تعیین مزد و حقوق و سهم سود در نظام انگیزشی ناظر بر حضور بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی و بازار دارایی‌ها (شاخص‌های قیمت دارایی نظیر سهام، اوراق بازار پول، مسکن و ساختمان، اوراق رهنی و ...) نیز تسری می‌یابد.

۴- تحولات بازار دارایی‌ها

بررسی بازار دارایی‌ها در اقتصاد ایران حاکی از آنست که در چند سال اخیر ضمن گسترش سریع این بازارها، ورود نقدینگی و تقاضای قابل توجه موجب افزایش قیمت دارایی‌ها با نرخ‌های متفاوت شده است. در جدول ذیل روند رشد قیمت و بازدهی بعضی از انواع دارایی‌ها طی دوره ۸۲-۱۳۷۸ نشان داده شده است.

روند رشد قیمت و بازدهی بعضی از انواع دارایی‌ها (درصد)

میانگین	انحراف	میانگین	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	
معیار	انحراف معیار							
۰/۴	۱۵/۹	۶/۰	۳/۸	۰/۱	-۲/۳	-۵/۴	۳۳/۹	رشد قیمت اسمی دلار
۰/۹	۹/۲	۸/۰	۳/۴	۵/۸	-۰/۷	۷/۹	۲۳/۴	رشد شاخص اتومبیل سواری (پیکان)
۱/۲	۱۳/۵	۱۴/۴	۲۳/۳	۱۵	۰/۵	۳/۵	۲۹/۶	رشد قیمت سکه بهار آزادی
۱/۸	۷/۲	۱۳/۲	۱۰/۹	۹/۹	۵/۳	۱۵/۶	۲۴/۲	رشد شاخص قیمت کالاها و سرمایه‌های ^(۱)
۱/۹	۳۸/۱	۷۳/۸	۱۳۸/۶	۵۱/۲	۴۳/۷	۵۹/۹	۷۰/۸	رشد شاخص قیمت و بلزده نقدی سهام
۲/۴	۱۱/۳	۳۷/۰	۳۶/۰	۳۶/۵	۳۰/۲	۳۱/۷	۱۰/۸	رشد شاخص قیمت زمین
۳/۴	۴/۱	۱۴/۰	۳۰/۲	۱۴/۷	۱۴/۷	۹/۴	۱۱/۲	رشد هزینه یکمتر مربع بنای ساختمان‌های تکمیل شده
۱۰/۲	۱/۷	۱۷/۴	۱۷	۱۵	۱۷	۱۹	۱۹	نرخ سود اوراق مشارکت دولت
۱۳/۵	۱/۴	۱۸/۹	۱۹/۴	۲۰/۰	۱۹/۹	۱۸/۶	۱۶/۵	رشد شاخص اجاره‌بهای ساختمان‌های مسکونی
۱۷/۵	۱/۰	۱۷/۵	۱۷	۱۷	۱۷	۱۹	-	نرخ سود اوراق مشارکت بانک مرکزی
۲۶/۸	-۱/۵	۱۳/۴	۱۳	۱۳	۱۳	۱۴	۱۴	نرخ سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری یک‌ساله
-	۳/۴	۱۵/۱	۱۵/۶	۱۵/۸	۱۱/۴	۱۲/۶	۲۰/۱	رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

(۱) رشد شاخص قیمت این کالاها معادل رشد شاخص گروه "مواد معدنی، محصولات صنعتی و تامین برق و گاز و آب" موجود در شاخص بهای تولید کننده گرفته شده است.

در سال ۱۳۸۲ تمایل عمومی پس‌اندازکنندگان به سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار که در سال‌های گذشته آغاز شده بود تداوم داشت. رکود نسبی و افت بازدهی سایر دارایی‌ها، ورود سرمایه قابل توجه بامنشا خارجی در نتیجه بازدهی بالای بورس ایران و ناچیز بودن ریسک نرخ ارز، بهبود سیستم اطلاع رسانی بورس و تلاش‌های سازمان بورس اوراق بهادار برای شفاف شدن اطلاعات داخلی عوامل زمینه‌ساز این پدیده بوده است. بدین لحاظ بورس اوراق بهادار در سال ۱۳۸۲ عملکرد کمی و کیفی قابل قبولی را به ثبت رسانید. ایجاد بورس منطقه‌ای خراسان و آذربایجان شرقی، آغاز به کار بورس فلزات، رشد شاخص‌های بورس در قیاس با سال گذشته همگی موید این مطلب است.

بخش ساختمان و مسکن در ایران علاوه بر دارا بودن ارزش ذاتی و کالایی همواره وسیله ذخیره ارزش بالقوه مناسبی تلقی شده است. روند فزاینده و شتابان قیمت معاملاتی مسکن در سال‌های اخیر چنان جذابیتی برای سرمایه‌گذاران و پرتفوداران ایجاد کرده که بخش عظیمی از پس‌انداز جامعه وحتى ایرانیان غیرمقیم در چند سال اخیر جذب ساخت و ساز واحدهای مسکونی شده و در بعضی ادوار روند ورود سرمایه را تسریع کرده است. از آنجا که ثبت مبادلات این بخش مشمول قواعد پیچیده حقوقی و ریسک تغییر مقررات نیست، مطلوبیت تقاضا و خرید مسکن روند دوره‌ای صعودی قیمت را طی نمود.

متوسط ارزش هر قطعه سکه بهار آزادی در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال گذشته ۲۳/۲ درصد رشد داشت این افزایش در ماه‌های پایانی سال بیشتر بود که قابل انتساب به عواملی نظیر تقاضای ناشی از پوشش ریسک افراد در مقابل تهدیدات نظامی و مشکلات خارجی، افزایش قیمت جهانی این فلز و نیز چرخش بخشی از نقدینگی از سایر دارایی‌ها به طلا به دلیل اشباع بازارهای مذکور است.

رویکرد به دارایی‌های دیگری نظیر خودرو و کالاهای بادوام نیز در سایه افزایش عرضه سالیان اخیر قرار داشته و از جذابیت خاصی برای سفته‌بازان برخوردار نبوده است. سپرده‌های بانکی نیز از بازدهی و تنوع کیفی چندانی برخوردار نیست. بررسی میانگین و پراکندگی حول میانگین نرخ رشد شاخص یا قیمت برخی دارایی‌ها در جدول فوق حاکی از بازدهی و ریسک بالاتر بازار سهام، بازدهی پایین و ریسک بالای بازار ارز و بازدهی پایین و ریسک پایین سپرده‌های بانکی در دوره ۸۲-۱۳۷۸ است.

علاوه بر دو معیار نرخ بازدهی و ریسک، درجه نقدشوندگی دارایی‌ها نیز مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد. در شرایط اقتصاد ایران، به دلیل عدم تقارن گسترده اطلاعات، ضعف زیرساختهای حقوقی در مورد تنظیم و اجرای قراردادهای، انگیزه‌های فراوان برای فرار مالیاتی، هزینه‌های معاملاتی بالا در دادوستدهای رسمی و اختلاف زیاد بین طبقات درآمدی بالا و متوسط جامعه که شکل‌دهنده پس‌انداز و تقاضای موثر آنها برای انواع دارایی‌های واقعی و مالی است، درجه نقدشوندگی انواع دارایی‌ها با یکدیگر بسیار متفاوت است. با در نظر گرفتن مجموع شرایط، به نظر می‌رسد که درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی نظیر مستغلات، کالاهای سرمایه‌ای و اتومبیل نسبتاً پایین، درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی مانند سهام، سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانکی و اوراق مشارکت در حد متوسط، و درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی مانند سکه بهار آزادی و ارز در حد بالایی باشد.

۵- جمع بندی

روند قیمت‌ها در اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر، نشان از پایداری نرخ تورم در سطح تورم ساختاری دارد. به عبارت دیگر، اگرچه در سطوح بالاتر از سطح تورم ساختاری، رشد نقدینگی در دوره جاری عامل عمده تورم در اقتصاد کشور تلقی می‌شود، لیکن تقلیل تورم به سطوح پایین‌تر از تورم مذکور با تمسک به ابزارهای سیاست پولی در کوتاه مدت مقدور نیست. شواهد بیانگر آن است که بخش قابل‌توجهی از تورم ۱۵/۶ درصدی قیمت‌ها در سال ۱۳۸۲ ریشه در تنگناهای ساختاری اقتصاد کشور، نظیر اتکای شدید منابع بودجه دولت به عواید نفت، سهم بالای هزینه عوامل تولید خارجی در قیمت تمام شده محصولات

داخلی، کشش قیمتی پایین منحنی عرضه محصولات، انتظارات تورمی جامعه، نقدینگی انباشته در اقتصاد که به تناوب موجب تقاضای سفته‌بازی بالایی برای انواع دارایی‌های حقیقی و مالی می‌گردد، ضعف عملکرد دستگاه‌های نظارتی و اجرایی و بالاخره نبود دیدگاه آینده‌نگرانه به تورم خصوصاً در عقد قراردادهای دارد.

بررسی تحولات شاخص‌های قیمت در سال ۱۳۸۲ نشان می‌دهد که افزایش شاخص بهای دو گروه اصلی "مسکن، سوخت و روشنایی" و "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" با ضرایب اهمیت نسبی به ترتیب ۲۷/۰۴ درصد و ۳۲/۴۵ درصد در تشکیل شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، بیشترین نقش را در رشد این شاخص داشته‌اند. در شاخص بهای عمده فروشی بیشترین سهم از رشد شاخص کل مربوط به شاخص بهای دوگروه اصلی "مواد خوراکی" و "مصنوعات بر حسب مواد اولیه" با ضرایب اهمیت نسبی ۳۵/۴ درصد و ۲۶/۹۳ درصد بود و رشد شاخص بهای گروه‌های اصلی "محصولات صنعتی" و "کشاورزی، دامداری و جنگلداری" دلیل اصلی رشد شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال قبل از آن بوده است. در تحلیل پویایی‌های تورم، نشان داده شد که نوسانات شاخص‌های قیمت در طی زمان از یک شاخص به شاخص‌های دیگر منتقل شده و چرخه دستمزد- قیمت یا چرخه فشار هزینه- فشار تقاضا را پدید می‌آورد.

افزایش اداری قیمت‌ها در سال‌های اخیر، که عموماً در ماه‌های ابتدایی سال صورت می‌گیرد از جمله عوامل مهم شکل دهنده انتظارات تورمی جامعه در طول سال است. تشکیل ستاد "کنترل و بررسی قیمت‌ها" در اواخر سال ۱۳۸۱ حاکی از آگاهی

سیاستگذار نسبت به موضوع مهم لزوم ایجاد هماهنگی و مدیریت متمرکز در اتخاذ تصمیم‌های مربوط به افزایش قیمت‌های اداری است.

از سوی دیگر، کنترل اداری دولت بر روند قیمت‌ها سیاست پایداری تلقی نمی‌شود، زیرا ادامه این سیاست روند قیمت‌های نسبی کالاها و خدمات را دچار اختلال خواهد نمود. در حالیکه فشار نقدینگی در چند سال اخیر قیمت برخی از دارایی‌ها را به شدت افزایش داده و از این بابت تناسب قیمت کالاها و خدمات و دارایی‌های مذکور مخدوش گردیده است، به هم‌ریختگی این تناسبات از طریق آثار ترازنامه‌ای و اثر قیمت خدمات دارایی‌ها، نظیر اجاره مسکن، پی‌آمدهای تورمی به دنبال دارد.

در سال ۱۳۸۲ در بازار دارایی‌ها روندهای قیمت و بازدهی متفاوت بود. در این سال تمایل عمومی پس‌اندازکنندگان به سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار که در سال‌های گذشته آغاز شده بود تداوم داشت. ساختمان و مسکن در ایران به دلیل دارا بودن ارزش ذاتی و کالایی همواره وسیله ذخیره ارزش بالقوه مناسبی تلقی شده است. روند فزاینده و شتابان قیمت معاملات مسکن در سال‌های اخیر چنان جذابیتی برای سرمایه‌گذاران و پرتفوداران ایجاد کرده که بخش عظیمی از پس‌انداز جامعه و حتی ایرانیان غیرمقیم در چند سال اخیر جذب ساخت و ساز واحدهای مسکونی شده و در بعضی ادوار روند ورود سرمایه را تسریع کرده است. متوسط ارزش هر قطعه سکه بهار آزادی در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال گذشته ۲۳/۲ درصد رشد داشت این افزایش در ماه‌های پایانی سال بیشتر بود که قابل انتساب به عواملی نظیر تقاضای ناشی از پوشش ریسک افراد در مقابل تهدیدات نظامی

ومشکلات خارجی، افزایش قیمت جهانی این فلز و نیز چرخش بخشی از نقدینگی از سایر دارایی‌ها به طلا به دلیل اشباع بازارهای مذکور است. رویکرد به دارایی‌های دیگری نظیر خودرو و کالاهای بادوام نیز در سایه افزایش عرضه سالیان اخیر قرار داشته و از جذابیت خاصی برای سفته‌بازان برخوردار نبوده‌است. سپرده‌های بانکی نیز از بازدهی و تنوع کیفی چندانی برخوردار نیستند.



پیوست شماره (۱): هدف، تشکیلات و وظایف ستاد کنترل و بررسی قیمت ها

در اجرای دستور رییس جمهور محترم در اسفند ماه سال ۱۳۸۱، ستاد کنترل و بررسی قیمت ها با هدف سیاست گذاری و برنامه ریزی لازم برای تعدیل و تنظیم قیمت ها و هماهنگی قیمت کالاها و خدمات در بخش های مختلف تشکیل و آیین نامه داخلی آن به شرح زیر تصویب گردید:

ماده (۱) - هدف:

هدف از تشکیل ستاد، اتخاذ سیاست های کلی در مورد تغییرات قیمت ها، بررسی و کنترل نهایی مبانی قیمت گذاری و عوامل موثر در افزایش قیمت هاست.

این ستاد راهبردی است و اتخاذ تصمیم نهایی در مورد تغییر قیمت ها در مراجع ذیصلاح قانونی صورت می پذیرد.

ماده (۲) - تشکیلات:

۱- ستاد کنترل و بررسی قیمت ها به ریاست معاون اول رییس جمهور و عضویت وزرای بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی، رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، رییس کل بانک مرکزی و مدیر عامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و دو نفر کارشناس منتخب تشکیل می شود. در غیاب معاون اول رییس جمهور مسئولیت ستاد به عهده وزیر بازرگانی است.

۲- دبیری ستاد به عهده وزیر بازرگانی می باشد که وظیفه برنامه ریزی و تشکیل جلسات و ابلاغ مصوبات آن را بر عهده خواهد داشت.

۳- دبیرخانه ستاد با عضویت نمایندگان اعضا و با مسئولیت مدیر عامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در محل آن سازمان تشکیل می‌شود. وظیفه دبیرخانه تنظیم دستور جلسات و تهیه مدارک و مستندات لازم و نیز مباحث کارشناسی مقدماتی و ارائه پیشنهاد مشخص به ستاد می‌باشد.

ماده (۳) - وظایف:

۱- وظایف، دامنه کار و مسئولیت‌های ستاد، بررسی عوامل موثر و کنترل مبانی قیمت‌گذاری و تصویب خط مشی‌های اساسی در زمینه زمان و چگونگی رسیدگی و تصویب قیمت‌ها در مراجع قانونی ذیربط می‌باشد.

۲- اظهار نظر در مورد ضوابط و مبانی قیمت‌گذاری با هدف جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها با حداکثر بهره‌وری از منابع و امکانات موجود در واحدهای تولیدی یا خدماتی است به نحوی که افزایش قیمت‌ها صرفاً به عنوان آخرین راه کار در حد متعادل در نظر گرفته شود. این ضوابط براساس نظریات مشورتی ستاد، توسط مجمع عمومی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تنظیم و تصویب می‌شود.

۳- بازنگری در فهرست کالاهای مشمول قیمت‌گذاری پس از طرح در جلسات مشترک هیات دبیرخانه ستاد و هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها، توسط وزیر بازرگانی در ستاد مطرح و پس از طرح در هیات دولت و تصویب هیات وزیران اعلام می‌گردد.

۴- در زمینه بررسی قیمت‌ها، مراحل کارشناسی در سازمان حمایت انجام می‌گیرد. گزارش رسیدگی‌های انجام شده در قالب فرآیند قیمت‌گذاری در هیات تعیین و تثبیت

قیمت ها مطرح و قبل از طرح در شورای اقتصاد و یا مرجع نهایی، به اطلاع ستاد رسیده و نظرات نهایی ستاد جهت طرح و تصویب در مراجع ذیربط ارسال می گردد.

۵- بررسی فعالیت های نظارتی در مورد رعایت قیمت های مصوب و اتخاذ راهکارهای

مناسب برای تقویت سیستم های نظارتی و ضمانت های اجرایی آنها.

۶- در مواردی که ستاد نسبت به افزایش قیمت کالاها و خدماتی که برحسب بررسی

های کارشناسی ، افزایش قیمت آن اجتناب ناپذیر تشخیص داده شده، نظر مخالف داشته

باشد باید آن را در مورد راهکارهای جبران زیان به مراجع ذیربط اعلام نماید.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

فهرست منابع و ماخذ :

- ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش اقتصادی و ترازنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، سال ۱۳۷۹ .
- ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش شاخص بهای تولیدکننده در ایران ، اداره آمار اقتصادی ، ماه‌های مختلف .
- ۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش شاخص بهای عمده‌فروشی کالاها در ایران ، اداره آمار اقتصادی ، ماه‌های مختلف .
- ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران ، اداره آمار اقتصادی ، ماه‌های مختلف .
- ۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران ، اداره آمار اقتصادی ، ماه‌های مختلف .
- ۶- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گزارش شاخص‌های ماهانه اقتصادی ، اداره آمار اقتصادی ، ماه‌های مختلف .
- ۷- سازمان بورس اوراق بهادار تهران ، گزارش آماری ماهانه ، ماه‌های مختلف .
- ۸- مجموعه مصوبات هیات وزیران، شورای اقتصاد، ستاد کنترل و بررسی قیمت‌ها .
- ۹- وزارت بازرگانی ، گزارش ماهیانه متوسط قیمت‌خرده فروشی اقلام مشمول سبد حمایتی و کالاهای مورد نیاز ، ماه‌های مختلف .

جدول شماره (۱) شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران

(۱۳۷۶=۱۰۰)

گروه‌های شاخص	اهمیت نسبی در سال پایه	متوسط شاخص در سال		درصد تغییر نسبت به سال قبل		التر مستقیم بر تغییرات شاخص کل (درصد)
		۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	
گروه‌های اختصاصی						
کالا	۶۰.۴	۱۴۸	۲۰۷.۱	۱۳.۶	۱۳.۶	۶.۱
خدمات	۱۲.۴	۳۳.۶	۳۸.۶	۱۶.۲	۱۶.۲	۲.۸
مسکن، سوخت و روشنایی	۲۷.۴	۲۳۱.۲	۲۸۵.۹	۱۹.۵	۱۹.۵	۵.۹
شاخص کل	۱۰۰	۲۴۶.۲	۳۲۵.۲	۱۸.۸	۱۸.۸	۱۳.۶
گروه‌های اصلی و متنوع فرعی						
خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	۳۳.۵	۲۳۲.۲	۳۳۶.۱	۱۹.۲	۱۹.۲	۵.۲
گوشت قرمز، مرغ و ماهی	۷.۹	۲۶۱.۹	۳۰۶.۹	۲۰.۷	۲۰.۷	۱.۷
نان، برنج و فرآورده‌های غلات	۵.۵	۲۱۶.۱	۲۳۷.۰	۱۲.۷	۱۲.۷	۰.۶
میوه‌ها و سبزی‌ها	۷.۵	۱۹۸.۸	۲۳۶.۵	۱۷.۶	۱۷.۶	۱.۵
لبنیات و تخم مرغ	۳.۴	۱۹۵.۳	۲۳۳.۷	۱۶.۶	۱۶.۶	۰.۷
مسکن، سوخت و روشنایی	۲۷.۴	۳۳۱.۲	۳۸۵.۹	۱۹.۵	۱۹.۵	۵.۹
مسکن	۱۵.۳	۲۳۵.۶	۳۸۰.۱	۱۹.۹	۱۹.۹	۵.۵
برق، آب و سوخت	۱.۳	۳۳۹.۵	۳۳۶.۹	۱۶.۳	۱۶.۳	۰.۳
پوشاک	۹.۵	۳۳.۶	۱۳۲.۸	۲.۱	۲.۱	۰.۵
اثاث، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه	۷.۲	۳۰.۰	۱۳۶.۷	۵.۶	۵.۶	۰.۵
حمل و نقل و ارتباطات	۱۱.۰	۳۷.۶	۲۳۳.۱	۱۰.۰	۱۰.۰	۱.۶
درمان و بهداشت	۲.۵	۳۳.۰	۳۸۷.۶	۱۶.۳	۱۶.۳	۰.۹
تفریح، تحصیل و مطالعه	۲.۵	۱۹۲.۳	۲۱۷.۶	۱۳.۸	۱۳.۸	۰.۳
کالاها و خدمات متفرقه	۶.۳	۲۰.۶	۳۵۰.۰	۹.۱	۹.۱	۰.۸

اختلاف در جمع ستون‌های مربوط به اثر مستقیم ناشی از گرد نمودن ارقام می‌باشد.

جدول شماره (۲) شاخص بهای عمده فروشی کالاها در ایران

(۱۳۷۶=۱۰۰)

گروه‌های شاخص	اهمیت نسبی در سال پایه	متوسط شاخص در سال		درصد تغییر نسبت به سال قبل		اثر مستقیم بر تغییرات شاخص کل (درصد)
		۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	
گروه‌های عمده						
کالاهای تولید و مصرف شده در کشور	۶۶.۸	۱۹۸.۷	۲۲۶.۷	۱۱.۱	۵۶.۲	۸.۶
کالاهای وارداتی	۲۲.۶	۱۸۹.۷	۱۶۷.۲	۲.۱	۲۶.۵	۱.۰
کالاهای صادراتی	۳.۶	۱۵۷.۵	۲۸۲.۰	۱۰.۲	۸.۵	۰.۵
شاخص کل	۱۰۰	۱۹۶.۵	۲۲۶.۸	۱۱.۵	۵۶.۱	۱۰.۱
گروه‌های اصلی						
مواد خوراکی	۲۸.۲۰	۲۷۷.۶	۲۲۶.۷	۱۲.۲	۲۶.۶	۵.۰
نوشابه‌ها و دخانیات	۰.۵۸	۲۲۰.۹	۲۳۵.۲	۲۱.۰	۸.۲	۰.۱
مواد صنعتی غیر از مواد سوختنی معدنی	۳.۸۶	۱۶۲.۲	۱۶۷.۸	۲.۶	۲۰.۵	۰.۲
سوخت‌های معدنی و فرآورده‌های آن	۲.۶۶	۲۲۲.۳	۲۴۲.۸	۱۲.۲	۲۱.۸	۱.۰
مواد شیمیایی و پترو شیمی	۸.۶	۲۱۱.۲	۲۱۶.۲	۵.۸	۲۶.۲	۰.۶
مصنوعات برحسب مواد اولیه	۲۶.۹۲	۱۳۹.۵	۱۸۷.۲	۷.۷	۲۰.۶	۲.۵
ماشین آلات و وسایل نقلیه	۱۹.۷۵	۱۵۵.۷	۱۵۱.۶	۲.۲	۲۰.۵	۰.۲
کالاهای متفرقه	۲.۳۲	۱۶۹.۹	۱۵۷.۱	۱.۱	۲۰.۵	۰.۱
گروه‌های اقتصادی						
معصولات کشاورزی، دامپروری و ماهیگیری	۲۶.۸۱	۲۱۱.۶	۲۲۸.۵	۲۲.۵	۲۶.۲	۲.۱
مصالح ساختمانی	۱۰.۶۲	۱۹۲.۱	۲۷۰.۰	۱۹.۲	۲۶.۰	۱.۲
مصالح ساختمانی فلزی	۲.۳۳	۱۵۸.۲	۱۸۶.۵	۱۰.۲	۲۱.۹	۰.۲
مصالح ساختمانی غیر فلزی	۲.۵۱	۲۲۴.۸	۱۵۶.۲	۳۰.۷	۲۶.۱	۰.۲

اختلاف در جمع ستون‌های مربوط به اثر مستقیم ناشی از گرد نمودن ارقام می‌باشد.

جدول شماره (۳) شاخص بهای تولید کننده در ایران

(۱۰۰=۱۳۷۶)

گروه‌های شاخص	اهمیت نسبی در سال پایه	متوسط شاخص در سال		درصد تغییر نسبت به سال قبل		اثر مستقیم بر تغییرات شاخص کل (درصد)
		۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	
گروه‌های اقتصادی						
کشاورزی، دامداری، جنگلداری و ماهیگیری	۲۲.۸	۲۸۶.۷	۲۸۶.۷	۱۱.۴	۱۸.۴	۴.۸
مواد معدنی، محصولات صنعتی و تامین برق و گاز و آب	۳۷.۹۱	۱۹۸.۷	۲۳۷.۱	۱۰.۱	۱۸.۱	۴.۸
خدمات	۳۸.۳۸	۲۳۸.۳	۲۹۱.۱	۱۱.۵	۱۸.۷	۷.۱
شاخص کل						
گروه‌های اصلی						
کشاورزی، دامداری و جنگلداری	۲۳.۹۱	۲۸۶.۷	۲۸۶.۳	۱۱.۲	۱۸.۸	۴.۸
ماهیگیری	۰.۲۱	۲۶.۷	۲۶۱.۹	۳۳.۱	۱۸.۱	۰.۱
مواد معدنی	۰.۲۲	۱۸۱.۳	۱۸۷.۷	۲.۶	۱۸.۱	۰.۱
محصولات صنعتی	۲۸.۱۷	۱۹۸.۵	۲۱۶.۶	۱۰.۳	۱۸.۴	۴.۶
تامین برق، گاز و آب	۱.۸	۱۱۶.۰	۱۹۹.۷	۶.۸	۱۸.۷	۰.۳
تعمیر و وسایط نقلیه موتوری	۰.۳۲	۲۰۱.۲	۲۳۶.۶	۱۱.۶	۱۸.۵	۰.۱
هتل و رستوران	۰.۳۳	۲۳۶.۷	۲۸۸.۵	۱۳.۵	۱۸.۴	۰.۱
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۱.۸۳	۲۱۳.۹	۲۶۶.۸	۱۸.۵	۱۸.۴	۲.۲
واسطه‌گری‌های مالی	۱.۲۲	۲۳۰.۳	۳۸۸.۱	۲۸.۳	۱۸.۳	۱.۲
مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب	۱۱.۱۹	۲۲۲.۱	۳۹۸.۸	۱۹.۶	۱۸.۳	۲.۳
آموزش	۰.۲۹	۲۹۸.۹	۲۳۳.۶	۲۳.۱	۱۸.۱	۰.۱
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲.۳۳	۱۸۱.۷	۲۹۸.۵	۱۷.۵	۱۸.۴	۰.۵
سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	۱.۳۲	۲۲۲.۰	۳۱۶.۹	۱۱.۸	۱۸.۷	۰.۵

اختلاف در جمع ستون‌های مربوط به اثر مستقیم ناشی از گرد نمودن ارقام می‌باشد.

جدول شماره (۴) شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران

(۱۳۷۶=۱۰۰)

گروه‌های شاخص	اهمیت نسبی در سال پایه	متوسط شاخص در سال		درصد تغییر نسبت به سال قبل		اثر مستقیم بر تغییرات شاخص کل (درصد)
		۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۲	
شاخص کل	۱۰۰	۲۳۶.۲	۲۳۶.۲	۰.۸	۰.۸	۰.۸
محصولات حیوانی	۱.۸۵	۲۷۶.۲	۲۸۳.۹	۱۵.۸	۲۸.۶	۰.۸
محصولات نباتی	۱۱.۳۰	۲۱۲.۸	۲۰۷.۸	-۱.۵	-۲.۳	-۰.۲
چربیها و روغن های حیوانی و نباتی	۰.۳۳	۱۹۳.۸	۲۲۱.۳	۱۷.۲	۱۴.۲	۰.۰
محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون	۸.۸۷	۲۳۴.۹	۲۶۸.۹	۳.۸	۱۴.۲	۰.۹
محصولات معدنی	۹.۶۹	۵۲۵.۸	۵۴۳.۶	۷.۸	۳.۲	۱.۵
محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته	۱۵.۵۷	۲۴۳.۸	۲۸۷.۳	۱۴.۵	۱۷.۸	۲.۸
مواد پلاستیک و کاتوچو و مصنوعات آنها	۳.۶۳	۲۱۳.۲	۲۱۶.۸	۲.۵	۱.۷	۰.۱
پوست، چرم و محصولات چرمی	۳.۴۹	۳۶۵.۶	۳۹۱.۹	۷.۹	۷.۲	۰.۳
چوب و اشیای چوبی	۰.۲۹	۳۳۷.۲	۲۴۱.۴	-۱۴.۲	-۱.۷	۰.۰
مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۲۷.۷۳	۱۶۰.۳	۱۸۳.۲	۱۴.۲	۱۴.۲	۲.۶
انواع کفش	۲.۰۹	۲۲۴.۲	۲۵۹.۵	۱۳.۰	۱۵.۷	۰.۳
مصنوعات ساخته شده از انواع سنگ	۱.۵۶	۳۳۷.۲	۲۴۲.۳	-۱.۸	-۲.۳	۰.۰
فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۹.۸۲	۲۱۵.۷	۲۷۵.۱	۲۷.۲	۲۷.۵	۲.۴
ماشین آلات مکانیکی و ادوات برقی	۰.۷۲	۲۲۰.۰	۲۳۸.۱	۸.۲	۸.۷	۰.۱
وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری	۱.۱۲	۱۸۳.۱	۱۸۸.۶	۳.۲	۳.۰	۰.۰
دستگاه‌های اپتیک، دقت‌سنجی و پزشکی	۰.۷۶	۳۳۹.۰	۳۳۸.۱	-۰.۲	-۰.۳	۰.۰

اختلاف در جمع ستون‌های مربوط به اثر مستقیم ناشی از گرد نمودن ارقام می‌باشد.

جدول پیوست شماره (۵)

افزایش اداری قیمت کالاها و خدمات طی سال ۱۳۸۲

ردیف	کالا / خدمت	قیمت	تاریخ	مراجع تصویب
۱	هزینه صدور و تعویض گذرنامه (جلد)	۱۱۰۰۰	۱۳۸۱/۱۲/۱۱	بندب تبصره ۱ قانون بودجه
۲	هزینه تمدید گذرنامه (جلد)	۵۵۰۰	۱۳۸۱/۱۲/۱۱	بندب تبصره ۱ قانون بودجه
۳	بنزین (لیتر)	۵۰۰	۱۳۸۱/۱۲/۲۸	تصویب نامه هیات وزیران
۴	نفت سفید و نفت گاز (لیتر)	۱۳۰	۱۳۸۱/۱۲/۲۸	تصویب نامه هیات وزیران
۵	نفت کوره (لیتر)	۷۰	۱۳۸۱/۱۲/۲۸	تصویب نامه هیات وزیران
۶	باتری استارتر پیکانی ۶۰ آمپر نور (عدد)	۱۱۰۴۰	۱۳۸۲/۰۲/۰۲	هیات تعیین و تثبیت قیمت ها
۷	نرخ بلیط مسافر ریلی (نفر - کیلومتر)	۲۴.۲	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۸	حمل و نقل ریلی شرکت راه آهن (تن - کیلومتر)	۱۰۲	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۹	عوارض کرج - قزوین (سواری)	۱۲۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۰	عوارض کرج - قزوین (مینی بوس)	۱۸۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۱	عوارض کرج - قزوین (اتوبوس)	۳۰۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۲	عوارض کرج - قزوین (کامیون دو محور)	۲۸۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۳	عوارض کرج - قزوین (کامیون دو محور به بالا)	۶۰۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۴	عوارض تهران - قم (سواری)	۶۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۵	عوارض تهران - قم (مینی بوس)	۱۳۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۶	عوارض تهران - قم (اتوبوس)	۲۵۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۷	عوارض تهران - قم (کامیون دو محور)	۳۵۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۸	عوارض تهران - قم (کامیون دو محور به بالا)	۶۵۰۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۱۹	نرخ جایابی مسافر جاده ای (نفر - کیلومتر)	۲۳.۲	۱۳۸۲/۰۲/۱۲	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها
۲۰	قیمت تضمینی گندم (کیلوگرم)	۱۳۰۰	۱۵.۴	شورای اقتصاد
۲۱	قیمت تضمینی جو (کیلوگرم)	۹۰۰	۱۲.۴	شورای اقتصاد
	قیمت تضمینی جو (کیلوگرم) تجدید نظر شده	۹۰۰	۱۱۲۰	شورای اقتصاد
	قیمت تثبیتی شکر (کیلوگرم)	۳۶۰۰	۳۷.۸	شورای اقتصاد
۲۲	قیمت تثبیتی شکر (کیلوگرم) تجدید نظر شده	۳۶۰۰	۲۳.۵	شورای اقتصاد
۲۳	پودرهای شوینده سبک و سنگین دستی		۵	ستاد کنترل و بررسی قیمت ها

ادامه‌ی جدول پیوست شماره (۵)
افزایش اداری قیمت کالاها و خدمات طی سال ۱۳۸۲

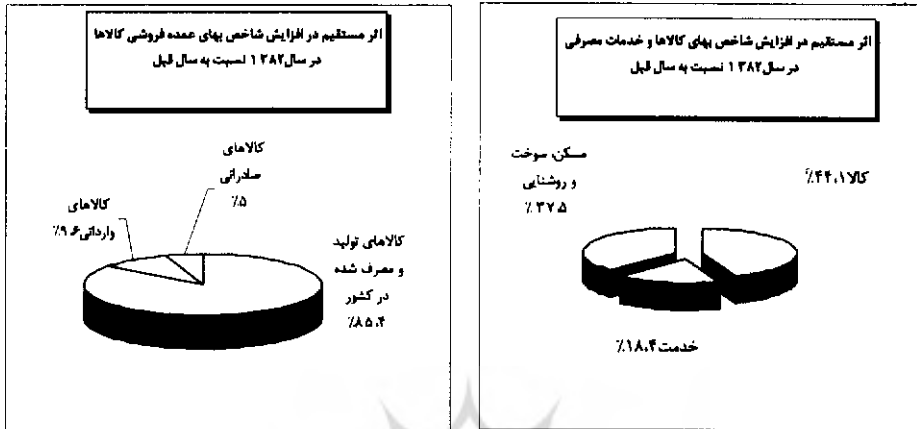
ردیف	شرح	تاریخ	موضوع تصویب
۲۴	بودهای شوینده سبک و سنگین ماشینی	۱۰	ستاد کنترل و بررسی قیمت‌ها
۲۵	انواع کود تولیدی شرکت ملی صنایع پتروشیمی	۱۰	ستاد کنترل و بررسی قیمت‌ها
۲۶	نیترات آمونیوم (کیلوگرم)	۲۸	شورای اقتصاد
۲۷	سوپر فسفات تریپل (کیلوگرم)	۲۸	شورای اقتصاد
۲۸	سولفات آمونیوم (کیلوگرم)	۲۸	شورای اقتصاد
۲۹	اوره داخلی (کیلوگرم)	۲۷	شورای اقتصاد
۳۰	حداکثر افزایش تعرفه آب و فاضلاب برای مصارف غیرالگوی مصرف	۵	تصویب نامه هیات وزیران
۳۱	حداکثر افزایش تعرفه آب و فاضلاب برای مصارف بالای الگوی مصرف	۱۰	تصویب نامه هیات وزیران
۳۲	حداکثر افزایش تعرفه آب و فاضلاب برای مصارف صنعتی، خانگی و غیر صنعتی	۱۰	تصویب نامه هیات وزیران
۳۳	حداکثر افزایش قیمت حق انشعاب آب و فاضلاب و آب‌نمان	۱۱	تصویب نامه هیات وزیران
۳۴	حداکثر افزایش نرخ بلیط هواپیما برای هر مسیر	۳	تصویب نامه هیات وزیران
۳۵	متوسط افزایش قیمت برق مصرفی خانگی مازاد بر دوپست کیلووات ساعت در ماه	۷	تصویب نامه هیات وزیران
۳۶	متوسط افزایش قیمت برق مصرفی زیر دوپست کیلو وات ساعت در ماه	۷	تصویب نامه هیات وزیران
۳۷	افزایش هزینه های انشعاب برق	۱۰	تصویب نامه هیات وزیران
۳۸	حداکثر افزایش تعرفه خدمات پستی	۱۰	تصویب نامه هیات وزیران
۳۹	برنج اروگوئه (کیلو گرم)	۲۰۲	شورای اقتصاد
۴۰	برنج تایلندی (کیلوگرم)	۲۰۱	شورای اقتصاد
۴۱	قند حبه (کیلوگرم)	۱۰۲	شورای اقتصاد
۴۲	قند کله (کیلوگرم)	۸۹	شورای اقتصاد
۴۳	روغن موتور الوند ۴ لیتری (گالن)	۱۱۲۷	ستاد تنظیم بازار
۴۴	کربنات سدیم سبک (کیلوگرم)	۱۲۸	شورای اقتصاد
۴۵	کربنات سدیم سنگین (کیلوگرم)	۱۱۲	شورای اقتصاد
۴۶	پلی پروپیلن (PP)	۵۲۰	شورای اقتصاد

جدول پیوست شماره (۶)

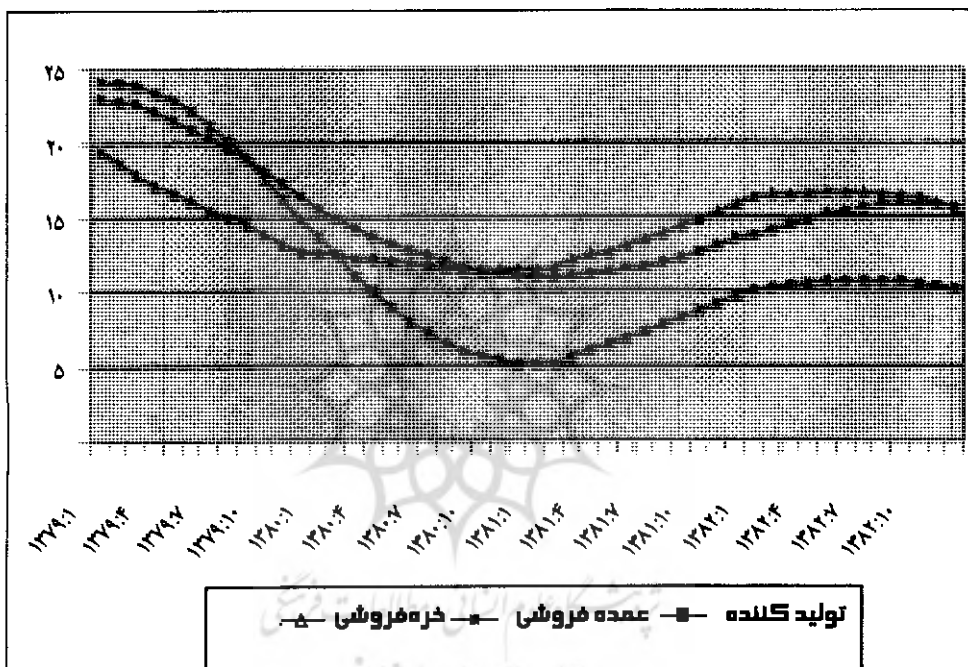
افزایش اداری قیمت کالاهای یارانه ای طی سال ۱۳۸۲

ردیف	کالا / خدمت	قیمت		درصد تغییر	تاریخ تصویب	مرجع تصویب
		۱۰۰	۴۰			
۱	آرد مصارف خبازی شهری، روستایی، عشایری	۱۰۰	۴۰	۱۵۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	آرد مصارف خبازی و... - تجدید نظر شده	۴۰	۴۰	۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۲	آرد مصارف آزادپزی خام شهری	۴۰۰	۳۳۰	۲۱.۲	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	آرد مصارف آزادپزی خام شهری - تجدید نظر شده	۳۳۰	۳۳۰	۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۳	آرد مصارف صنعتی و صنفی	۱۲۱۰	۱۸۰۰	۴۸.۸	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	آرد مصارف صنعتی و صنفی - تجدید نظر شده	۱۲۱۰	۱۳۳۱	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۴	برنج کالا برگ عادی	۴۷۵	۵۲۲	۹.۹	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۵	برنج مصارف دانشگاهی	۱۰۰	۱۱۰	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۶	برنج کالا برگ تمادلی	۱۷۸۲	۱۹۶۰	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۷	روغن نباتی کالا برگ عادی	۶۰۰	۶۶۰	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۸	روغن نباتی کالا برگ تمادلی	۱۵۰۰	۱۷۳۵	۱۵.۷	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۹	روغن نباتی مراکز آموزشی	۲۵۰	۲۷۵	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۱۰	قند و شکر کالا برگ عادی	۱۶۵	۱۸۱	۹.۷	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۱۱	قند و شکر کالا برگ تمادلی	۱۶۵۰	۱۸۱۵	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۱۲	قند و شکر مصارف دانشگاهها	۲۵۰	۲۷۵	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
۱۳	شکر مصارف خاص (تنظیم بازار)	۳۶۳۰	۴۲۰۰	۱۵.۷	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	شکر مصارف خاص (تنظیم بازار) - تجدید نظر شده	۳۶۳۰	۳۹۹۳	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۱۴	پنیر کالا برگی	۵۳۰۰	۶۳۶۰	۲۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	پنیر کالا برگی - تجدید نظر شده	۵۳۰۰	۵۸۳۰	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۱۵	پنیر مصارف دانشگاهها	۲۱۵۰	۲۵۸۰	۲۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد
	پنیر مصارف دانشگاهها - تجدید نظر شده	۲۱۵۰	۲۳۶۵	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۴/۰۸	ستاد بررسی و کنترل قیمت‌ها
۱۶	شیر تلفیقی	۱۵۰۰	۱۶۵۰	۱۰.۰	۱۳۸۲/۰۲/۱۴	شورای اقتصاد

نمودار پیوست شماره (۱)

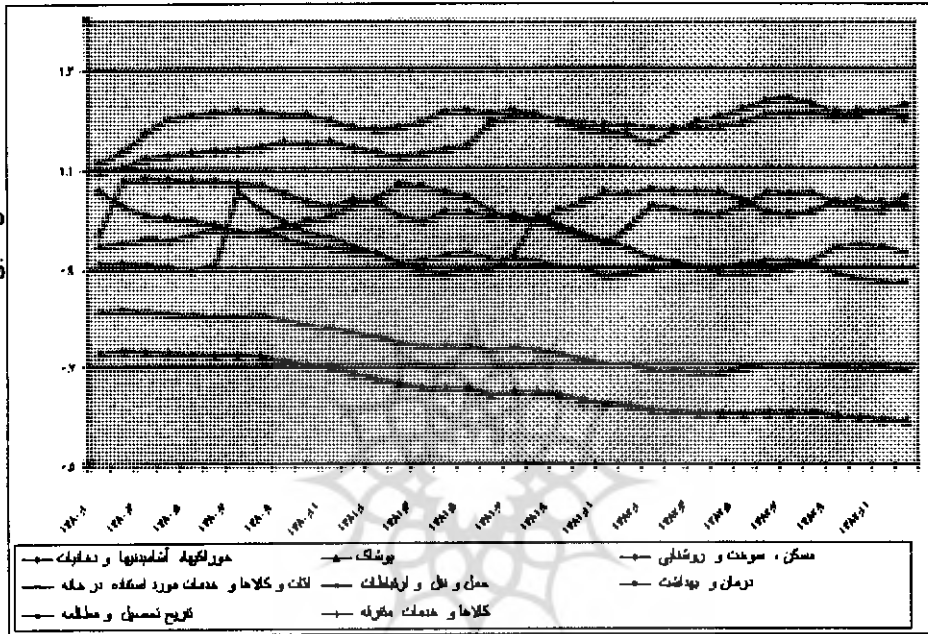


نمودار پیوست شماره (۲)
 تغییرات شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمده فروشی و تولید
 کننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل
 طی سال‌های ۸۲-۱۳۷۹



نمودار پیوست شماره (۳)

روند شاخص قیمت‌های نسبی گروه‌های اصلی تشکیل دهنده CPI



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی